



Kyrkomötet
Förvaltarens utskottets betänkande 2024:1

Insamlingsgala för att rädda det kyrkliga kulturarvet

Sammanfattning

I detta betänkande behandlas motion 2024:16 om att kyrkostyrelsen ska ges i uppdrag att arrangera en gala som streamas på internet eller TV-sänds för att samla in pengar till att underhålla och restaurera kyrkobyggnader. Utskottet anser att finansiering av kulturarv och lokaler inte lämpar sig för central insamlingsverksamhet och föreslår att kyrkomötet avslår motionen.

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2024:16.

Motionens förslag

Motion 2024:16 av Peter Laufer m.fl., Insamlingsgala för att rädda det kyrkliga kulturarvet

Kyrkomötet beslutar att uppdra åt kyrkostyrelsen att arrangera en gala som video-streamas på internet eller i TV i syfte att samla in pengar till att underhålla och restaurera kyrkobyggnader.

Bakgrund

Kyrkomötet har inte behandlat frågan om att samla in pengar specifikt för underhåll av kyrkobyggnader tidigare. Kyrkomötet har inte heller behandlat frågan om att arrangera egna galor för att samla in pengar till kyrklig verksamhet. Frågan om hur den kyrkliga verksamheten ska finansieras och till vilka ändamål Svenska kyrkan ska samla in pengar aktualiseras årligen i samband med att kyrkostyrelsens skrivelse om verksamhet och ekonomi för den kommande treårsperioden behandlas. Att det innebär stora kostnader för Svenska kyrkan att underhålla och restaurera kyrkobyggnader framkommer årligen i denna skrivelse.

För att samla in pengar på ett sätt som erbjuder trygghet för givarna krävs att insamlingen underställs Svensk insamlingskontroll och har ett så kallat 90-nummer. Något sådant har inte Svenska kyrkan i dag för den typ av verksamhet som motionären föreslår. Kyrkostyrelsen har i sitt insamlingsarbete hittills inte tagit initiativ till några egna insamlingsgalor, framför allt för att det förutsätter ett stort och kostsamt arbete med att ta fram ett koncept för galan och för att väcka intresse hos mediehus och andra medarrangörer.

Act Svenska kyrkan deltar i insamlingsgalan Världens barn. Insamlingen Världens barn bedrivs löpande över året och kulminerar i en TV-sänd gala under hösten. Insamlingen gav under 2023 totalt närmare 80 miljoner kronor.

Det framkommer av de undersökningar som görs regelbundet att det finns en jämförelsevis hög kännedom om att Svenska kyrkan vårdar kyrkobyggnaderna. Det är fler som säger sig känna till detta än de som känner till exempelvis Svenska kyrkans arbete bland social utsatta eller katastrofhjälp utomlands. Oavsett om man är medlem i Svenska kyrkan eller inte framkommer det att det finns ett starkt samband mellan att känna till att kyrkan ansvarar för något och att tycka att detta är viktigt. Det framkommer inte av den statistik som finns om det råder ett samband mellan att tycka att det är viktigt att Svenska kyrkan bedriver en viss verksamhet och att själv vara beredd att bidra till denna verksamhet genom gåvor eller på annat sätt.

I kyrkostyrelsens skrivelse Årsredovisning för Svenska kyrkans nationella nivå 2023 (KsSkr 2024:2) redovisas hur kyrkostyrelsen försöker påverka utvecklingen när det gäller kyrkoantikvarisk ersättning på sidan 25.

Utskottets överväganden

Insamlingsverksamhet bör prioriteras för annat

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2024:16.

Förvaltarens utskottet anser att det är rimligt att kulturhistoriskt motiverade kostnader i samband med vård och underhåll av de kyrkliga kulturminnena i stor utsträckning finansieras via statsbudgeten. Den historia som de kyrkliga kulturminnena berättar är en angelägenhet för hela landet och inte bara för Svenska kyrkan.

Det finns andra än kulturhistoriskt motiverade kostnader för vård och underhåll av Svenska kyrkans lokaler, lokaler som är en förutsättning för den kyrkliga verksamheten. Dessa lokalkostnader bör finansieras via kyrkoavgiften.

Utskottet utgår från att kyrkostyrelsens arbete för att få förståelse för behovet av ökad kyrkoantikvarisk ersättning i statsbudgeten aktivt drivs vidare. Sammantaget leder detta till att utskottet föreslår att motion 2024:16 avslås.

Uppsala den 4 oktober 2024

På förvaltarens utskottets vägnar

Gunilla Franzén, ordförande

David Axelson-Fisk, sekreterare

Beslutande: Gunilla Franzén, ordförande, Claes Block, Isak Vencu Öhrlund, Anna-Karin Bengtsdotter, Peter Roslund, Susanne Stenlund, Tomas Jansson, Anne Olofsson, Jörgen Åkesson, Anneli Kihlstrand, Georg Lagerberg, Anders Skogberg, Mikael Sjölund, Lena Östholm Munkberg och Karl-Gunnar Svensson.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Katarina Lövgren, Anna-Carin Gabelic, Anders Brunnstedt, Ellionor Moberg, Paul Höglund, Carin Jakobsson, Anders Bromée, Göran Forsén, Ingvar Jonsson, Leif Gustavsson, Lisa Wallenstein och Marie Buhr.

Biskop Mikael Mogren har deltagit i utskottets överläggningar.